# 🧑‍🏫 מהדורה למורה – מכתב לעצמי – לפתוח בעוד עשר שנים

סיפור קצר · כיתה ט' · עתיד ובחירות · מסלול רגיל

💡 מבנה הדף: פתיחה ← טקסט בפסקאות מסומנות ← חלק א' איתור (רמה א') ← חלק ב' הסקה, השוואה ומונח (רמה ב') ← חלק ג' טיעון ועמדה (רמה ג') ← משימת כתיבה ← כרטיס יציאה.

## חלק א' – איתור מידע

**1. מה הבטיחה המחנכת לעשות עם המעטפות (פסקה א')?** · לשמור אותן ולשלוח לתלמידים בעוד עשר שנים.

**2. ציינו שלוש שאלות ששחר שואלת את עצמה בגיל 25 (פסקה ג').** · שלוש מאלה: את עדיין מציירת? עדיין חברה של מאיה? ראית את הצפון באביב? את שמחה?

**3. ציינו שלוש הבטחות של שחר לעצמה (פסקה ו').** · שלוש מאלה: להיות אמיצה, להגיד "טעיתי", להמשיך לצייר, להיות טובה לאנשים.

## חלק ב' – הסקה, השוואה ומונח

**4. (הסקה) מה אפשר להסיק מכך ששחר "מחקה בעדינות טיפה שנפלה על הדף" (פסקה ה')?** · שהיא בכתה; המחשבה על סבתא ועל אובדן אפשרי ריגשה אותה מאוד – הקשר המשפחתי חשוב לה.

**5. (השוואה) השוו בין העץ בתחילת הסיפור ("שאף פעם לא זכרתי איך קוראים לו") לבין העץ בסופו. מה מסמל השינוי?** · בהתחלה – העץ מוכר אבל חסר שם, כמו דברים שמובנים מאליהם. בסוף – היא עוצרת ולומדת את שמו. השינוי מסמל תשומת לב, רצון לזכור ולהעריך את ההווה, וצעד קטן של צמיחה.

**6. (מונח) הסבירו את ההבחנה "לא 'מצליחה'. שמחה" (פסקה ג'). מה ההבדל בין "הצלחה" ל"שמחה" לפי הסיפור?** · הצלחה – הישגים חיצוניים שאחרים רואים (מקצוע, ציונים); שמחה – תחושה פנימית של משמעות, קשרים ואהבה (ציור, חברות, סבתא). אפשר להצליח בלי לשמוח.

## חלק ג' – טיעון ועמדה

**7. יש הטוענים שכבר בכיתה ט' כדאי לתכנן את העתיד ולקבוע מטרות ברורות, ויש הטוענים שעדיף להשאיר את העתיד פתוח ולגלות בדרך. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הסיפור או מניסיונכם.** · תשובה פתוחה: עמדה + נימוק + ראיה (ההתלבטות בין מגמות, "הדרך שלך נראית אחרת... ואולי טובה יותר", ההבטחות, הפחד לעשות דברים "כי ככה צריך").

## משימת כתיבה – מה בודקים

**8. כתבו מכתב לעצמכם, לפתוח בעוד עשר שנים (10–12 שורות): תארו את הרגע הזה, שאלו שלוש שאלות, הבטיחו שתי הבטחות, וכתבו מה אתם מקווים שיהיה בעולם.** · מבנה מכתב, תיאור הווה, שלוש שאלות, שתי הבטחות, חזון לעולם, לשון אישית.

## 📋 מחוון לתשובה הפתוחה (חלק ג')

**4 – מצוין** · עמדה ברורה בפתיחה; שני נימוקים הגיוניים; הוכחה או דוגמה מדויקת מן הטקסט (עם ציון פסקה); סיכום; לשון תקינה ומכבדת.

**3 – טוב** · עמדה ברורה; נימוק אחד מפותח היטב; דוגמה מן הטקסט או מן הניסיון; מבנה מסודר.

**2 – חלקי** · עמדה קיימת אך לא חדה; נימוק כללי; אין דוגמה או שהדוגמה אינה קשורה.

**1 – בהתחלה** · חוזר על הטקסט בלי עמדה, או עמדה בלי נימוק.

# ✏️ דף עבודה – ✉️ מכתב לעצמי – לפתוח בעוד עשר שנים

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

סיפור קצר · כיתה ט' · מסלול רגיל

💡 איך תיראו בעוד עשר שנים? איפה תגורו, במה תעבדו, מה ישתנה בעולם סביבכם? בסיפור הקצר שלפניכם כותבת שחר, תלמידת ט', מכתב לעצמה שתקרא רק בגיל 25. קראו – וחשבו מה הייתם כותבים אתם.

**סיפור קצר**

## ✉️ מכתב לעצמי – לפתוח בעוד עשר שנים

א המחנכת חילקה לכל אחד מעטפה חומה ודף אחד. "אתם כותבים לעצמכם," אמרה. "אף אחד לא יקרא את זה חוץ מכם, בעוד עשר שנים. אני אשמור את המעטפות, ואשלח לכם אותן." מישהו שאל: "ואם תשכחי?" היא חייכה: "אז תצטרכו לזכור אתם." שחר הסתכלה על הדף הלבן הרבה זמן. ואז התחילה לכתוב.

ב "שלום, שחר בת 25. אני לא יודעת איך לפנות אלייך. את אני, אבל גם מישהי שאני עוד לא מכירה. עכשיו יום שלישי, יורד גשם, ומהחלון של הכיתה רואים את העץ שאף פעם לא זכרתי איך קוראים לו. אני בת 15, יש לי פצעון על המצח, ואני מתלבטת אם ללכת למגמת ביולוגיה או למגמת קולנוע. אני מקווה שאת כבר יודעת מה בחרתי – ושאת לא מצטערת."

ג "אני רוצה לשאול אותך כמה שאלות. את עדיין מציירת? את עדיין חברה של מאיה? ראית כבר את הצפון של הארץ באביב, כמו שתמיד אמרת שתעשי? והכי חשוב – את שמחה? לא 'מצליחה'. שמחה. אבא תמיד אומר שאלה לא אותו דבר, ורק עכשיו אני מתחילה להבין למה."

ד "אני מנסה לדמיין איך ייראה העולם שלך. אולי המכוניות כבר נוסעות לבד, ואולי לא. אולי יהיו מקצועות שעוד אין להם שם, כמו שאמר המורה למדעים. אולי הקיץ יהיה חם עוד יותר, ואני מקווה שהדור שלנו עשה משהו בעניין. אני מקווה שאנשים מדברים יותר זה עם זה, ופחות דרך מסכים. אני מקווה שבשכונה של סבתא עדיין יש את המאפייה עם הבורקס. אני יודעת שזה נשמע קטן, אבל בשבילי זה חשוב."

ה "יש גם דברים שאני מפחדת מהם. שאשכח מי אני. שאתחיל לעשות דברים רק כי 'ככה צריך'. שאהיה עסוקה מדי בשביל להתקשר לסבתא. אם זה קרה – אני לא כועסת. רק תעצרי רגע, ותתקשרי. אם היא עוד כאן. ואם לא, תאפי את העוגה שלה ותזמיני את כולם." כאן שחר הפסיקה לכתוב לרגע, ומחקה בעדינות טיפה שנפלה על הדף.

ו "אני רוצה להבטיח לך כמה דברים, בתור שחר בת 15. אני אנסה להיות אמיצה, גם כשאני מפחדת. אני אנסה להגיד 'טעיתי' כשאני טועה. אני אמשיך לצייר, גם אם זה לא יהיה המקצוע שלי. ואני אנסה להיות טובה לאנשים – כי מכל מה שלמדתי בחטיבה, זה הדבר היחיד שאני בטוחה בו."

ז "ועוד דבר אחרון. אם את קוראת את זה ומרגישה שהחיים לא יצאו כמו שתכננת – זה בסדר. גם אני לא יודעת מה אני רוצה. כנראה שהדרך שלך נראית אחרת לגמרי ממה שאני מדמיינת עכשיו, ואולי היא אפילו טובה יותר. רק תזכרי שפעם, ביום שלישי גשום, ישבה פה ילדה שהאמינה בך. באהבה, שחר."

ח היא קיפלה את הדף, הכניסה למעטפה וכתבה עליה את שמה. כשמסרה אותה למחנכת, הרגישה משהו מוזר – כאילו היא שולחת מכתב לחברה טובה שגרה רחוק מאוד. בדרך החוצה עצרה ליד העץ שמול החלון, וקראה את השלט הקטן שעליו. "אלון התבור," אמרה בשקט. "עכשיו אני אזכור."

📚 **מילים חשובות: מעטפה** – שקית נייר שמכניסים לתוכה מכתב · **לפנות** – לדבר או לכתוב אל מישהו · **פצעון** – נקודה אדומה קטנה על העור · **מתלבטת** – לא יודעת מה להחליט · **לדמיין** – לראות בראש משהו שלא קיים עכשיו · **אמיצה** – שיש לה אומץ · **אלון התבור** – עץ ארצישראלי גדול ועתיק

## חלק א': איתור מידע (רמה א')

**1. מה הבטיחה המחנכת לעשות עם המעטפות (פסקה א')?**

**2. ציינו שלוש שאלות ששחר שואלת את עצמה בגיל 25 (פסקה ג').**

**3. ציינו שלוש הבטחות של שחר לעצמה (פסקה ו').**

## חלק ב': הסקה, השוואה והבנת מונח (רמה ב')

**4. מה אפשר להסיק מכך ששחר "מחקה בעדינות טיפה שנפלה על הדף" (פסקה ה')?** (הסקה)

**5. השוו בין העץ בתחילת הסיפור ("שאף פעם לא זכרתי איך קוראים לו") לבין העץ בסופו. מה מסמל השינוי?**
(השוואה)

**6. הסבירו את ההבחנה "לא 'מצליחה'. שמחה" (פסקה ג'). מה ההבדל בין "הצלחה" ל"שמחה" לפי הסיפור?**
(מונח)

## חלק ג’: טיעון והבעת עמדה (רמה ג’)

**7. יש הטוענים שכבר בכיתה ט’ כדאי לתכנן את העתיד ולקבוע מטרות ברורות, ויש הטוענים שעדיף להשאיר את העתיד פתוח ולגלות בדרך. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הסיפור או מניסיונכם.**

💡 (תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה)

☐ כתבתי עמדה ברורה ☐ הוספתי נימוק הגיוני ☐ הבאתי הוכחה או דוגמה

## משימת כתיבה

**8. כתבו מכתב לעצמכם, לפתוח בעוד עשר שנים (10–12 שורות): תארו את הרגע הזה, שאלו שלוש שאלות, הבטיחו שתי הבטחות, וכתבו מה אתם מקווים שיהיה בעולם.**

## 🎟️ כרטיס יציאה

1. משפט אחד מן הטקסט שאני זוכר/ת: _____

2. שאלה שעדיין יש לי: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟